

FH og nødhjælps-NGO'er: Gør menneskerettigheder "great again"

Altinget

Af: Bente Sorgenfrey, Birgitte Qvist-Sørensen & Tim Whyte

20.01.2021

DEBAT: Selv med valget af Biden er respekten for menneskerettigheder under massivt pres globalt. Og det civilsamfund, der står vagt om principperne, er i skudlinjen, skriver Bente Sorgenfrey, Birgitte Qvist-Sørensen og Tim Whyte.

Vi har med præsident Trumps lederskab været vidne til en hidtil uset undergravning af menneskerettighederne og det globale fællesskab.

Nu er der med præsidentskiftet udsigt til, at USA igen forpligter sig internationalt. At der bliver skruet op for det internationale engagement i forhold til klima, sundhed, flygtninge, demokrati og menneskerettigheder. Og ned for tweets med indhold, der bidrager til splittelse, ustabilitet og ufred.

Det giver fornyet håb om et internationalt samfund formet af visionen om en regelbaseret verdensorden, hvor overtrædelser af grundlæggende menneskerettigheder har konsekvens. Og det er det håb, som Danmark skal gøre sit yderste for at gøre til virkelighed.

Netop nu har Danmark med nye udviklings- og udenrigspolitiske strategier i støbeskeen mulighed for at skrue op for den økonomiske og diplomatiske opbakning til dem, der er i frontlinjen: Menneskerettigheds- og demokratiaktivisterne, fagbevægelsen, de modige, principielle kirkeledere er rugbrødsarbejdere, der giver håbet næring og som har brug for Danmarks støtte.

Menneskerettighederne er en forudsætning for udvikling

Vi arbejder alle tre på tværs af fagbevægelse og udviklingsorganisationer tæt sammen med partnere og allierede i verden, der går forrest for menneskerettigheder og demokrati.

Med kirkelige organisationer og trosledere, med menneskerettigheds- og demokratiforkæmpere, med lokale fagforeninger og med ungdomsbevægelser. Vi oplever helt tæt på, hvordan det netop er civilsamfundet, der – ofte med livet som indsats – står mål om de principper, der bør tegne vores globale fællesskab.

Selv med valget af Biden er respekten for det enkelte menneskes rettigheder under massivt pres globalt. Og det civilsamfund, der står vagt om principperne er i skudlinjen.

Bente Sorgenfrey, Birgitte Qvist-Sørensen og Tim Whyte, Næstformand, FH, generalsekretær, Folkekirkens Nødhjælp og generalsekretær, Mellempolkeligt Samvirke

Sådan har det været historisk. Mens Nelson Mandela sad fængslet, var det fagbevægelsen, der blev en platform for kampen mod apartheid blandt arbejdstagerne. Mens Desmond Tutu og andre kirkeledere prædikede imod raceadskillelse i kirkerne - og de unge var på gaderne.

Sådan er det i dag.

Biskopper, fagbevægelser og unge står vagt

Vi ser, hvilken kæmpe betydning det har, når Zimbabwes katolske biskopper i disse måneder taler op imod regeringens systematiske menneskerettighedsovertrædelser. Og i Uganda oplever vi, at feministiske og kirkelige organisationer i fællesskab kæmper for ny familielovgivning, der fremmer kvinders rettigheder.

Vi ser, hvordan fagbevægelsen har vist sit værd under coronakrisen, hvor regeringer verden over har lukket deres lande og dermed også arbejdsmarkeder ned.

I Kenya har en strategisk og standhaftig fagbevægelse sikret, at kenyanske arbejdstagere fortsat har en overenskomst på trods af et urimeligt pres på basale rettigheder under corona. COTU, som fagbevægelsens hovedorganisation hedder på de kanter naglede sig fast til forhandlingsbordet og krævede, at gældende aftaler om løn- og arbejdsvilkår ikke måtte sættes ud af kraft.

Vi ser, hvordan de unge fører an i demonstrationerne mod korrupsion, dårlig regeringsførelse og manglende rettigheder i Hong Kong, Bagdad, Beirut og flere steder i Afrika. I Gambia, har unge ført an i demokratisk mobilisering og sendt en diktator på porten, der havde siddet på magten i 22 år. Og i Kenya går unge lige nu – med stor succes – i kødet på den udbredte sexismen på landets universiteter.

Skru op for diplomatisk pres og økonomisk bistand

Selv med valget af Biden er respekten for det enkelte menneskes rettigheder under massivt pres globalt. Og det civilsamfund, der står vagt om principperne, er i skudlinjen. Corona har accelereret en allerede nedadgående spiral.

Der er behov for, at vi skruer op for retorikken og støtten til dem, der tager slagene for demokrati og menneskerettigheder. Og skærper konsekvenserne for dem, der krænker principperne.

Der er gode takter i udmeldingerne fra udenrigsminister Jeppe Kofod (S) om en ambitiøs, værdibåret udenrigspolitik, men vi mangler stadig for alvor at se, hvordan den vil folde sig ud i praksis. Og hvordan de udenrigspolitiske ambitioner kommer til

at afspejle sig i den nye udviklingspolitiske strategi, der bliver Flemming Møller Mortensens svendeprøve som ny udviklingsminister.

Den danske regering har mulighed for at tage lederskab på demokrati- og menneskerettighedsdagsordenen. For at tale verden op, og gøre "Make Human Rights Great" til en politisk linje, der kan lægge pres på nogle af regimer, der ikke lader sig udskifte ved et demokratisk valg.

Bente Sorgenfrey, Birgitte Qvist-Sørensen og Tim Whyte hhv. Næstformand, Fagbevægelsens Hovedorganisation, generalsekretær, Folkekirkens Nødhjælp og generalsekretær, Mellempøkeligt Samvirke